

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Rozwoju Kadr Medycznych

RKIK.0212.85.2023.JŚ
Warszawa, 20 czerwca 2023

Pan
Paweł Klamka
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
kujawsko-pomorskiego Urzędu
Wojewódzkiego w Bydgoszczy

Szanowny Panie Dyrektorze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 23 lutego br. w sprawie udzielenia wyjaśnień w zakresie kompetencji zawodowych opiekuna medycznego, Departament Rozwoju Kadr Medycznych przekazuje poniżej informacje.

1. *Czy opiekunowie medyczni zatrudnieni w domach pomocy społecznej, którzy ukończyli naukę w szkole, w oparciu o program nauczania uwzględniający nową podstawę programową, są uprawnieni do wykonywania czynności, o których mowa w załączniku nr 20 ww. rozporządzenia, czy też uprawnieni do powyższego są wyłącznie opiekunowie medyczni zatrudnieni w jednostkach służby zdrowia?*

Odnosząc się do przedmiotowego pytania uprzejmie informujemy, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 maja 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1087) absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie opiekun medyczny, który rozpoczął kształcenie po 31 sierpnia 2021 r., powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MED. 14. „Świadczenie usług medyczno-pielęgniarskich i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej” **w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.**

2. *Proszę o wyjaśnienie czy opiekunowie medyczni zatrudnieni w domach pomocy społecznej, którzy kształcili się przed rokiem 2019, chcąc nabyć prawo do m. in. podawania leków osobie chorej i niesamodzielnej są zobowiązani uzupełnić wiedzę w zakresie swoich kwalifikacji? Jeśli tak, to proszę o wskazanie podmiotów uprawniających do prowadzenia kursów doszkalających.*

Mając na uwadze powyższe zapytanie uprzejmie informujemy, iż kwalifikacje zawodowe wynikają z podstawy programowej kształcenia w zawodzie opiekun medyczny. Osoba, która ukończyła szkołę w zakresie kwalifikacji MED. 14. „Świadczenie usług medyczno-pielęgniarskich i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej” oraz zdała egzamin

dypłomowy, posiada wiedzę i umiejętności dotyczące podawania leków osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki.

Ponadto uzupełnienie kwalifikacji zawodowych opiekuna medycznego w zakresie ww. kwalifikacji jest dobrowolne i możliwe jest poprzez uczestnictwo w kursie kwalifikacyjnym dla opiekunów medycznych realizowanym w ramach projektu pn. „Rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji opiekunów medycznych, odpowiadających na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne kraju” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 7.1 Wzmocnienie zasobów kadrowych systemu ochrony zdrowia Oś priorytetowa VII Wsparcie REACT-EU dla obszaru zdrowia Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Projekt realizowany jest do 31 grudnia 2023 r. przez Departament Rozwoju Kadr Medycznych Ministerstwa Zdrowia (Lider projektu) w partnerstwie z Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego (Partner projektu). Podmiotem odpowiedzialnym za realizację części teoretycznej kursu w formie e-learningowej jest Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego. Za realizację części praktycznej kursu odpowiada Ministerstwo Zdrowia. Informacje na temat rekrutacji do projektu oraz formularze zgłoszeniowe zamieszczone są na stronie [https://zdrowie.gov.pl/power/strona-1040-kwalifikacje_opiekunow_medycznych.html](https://zdrowie.gov.pl/power/strona-1040-kwalifikacje-opiekunow-medycznych.html).

Jednocześnie uprzejmie informujemy, iż Ministerstwo Zdrowia, dostrzegając rolę i zadania jakie pełnią w systemie ochrony zdrowia osoby wykonujące zawody medyczne, w tym m.in. opiekunowie medyczni, podjęło prace legislacyjne nad projektem ustawy o niektórych zawodach medycznych. Przedmiotowy projekt ma na celu uregulowanie warunków i zasad wykonywania ujętych w projekcie ustawy zawodów medycznych, w tym zawodu opiekuna medycznego, a także kwestii dotyczących doskonalenia zawodowego, rejestru osób uprawnionych do wykonywania zawodu medycznego oraz ich odpowiedzialności zawodowej. Projekt ten jest obecnie przedmiotem prac parlamentarnych.

3. *Zgodnie z załącznikiem nr 20 cyt. wyżej rozporządzenia w zakresie efektu kształcenia opiekun medyczny „podaje leki osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki”. Czy wobec tego ma on również prawo do rozkładania leków tzn. przygotowywania odpowiedniej dawki, w odpowiedniej porze- zgodnie z zaleceniami lekarza?*
4. *Czy zlecenie podania przez lekarza określonych leków, opiekun medyczny powinien otrzymać w formie pisemnej? Jeśli tak, to z jakich przepisów to wynika, kto winien takie zlecenie wydać opiekunowi medycznemu?*
5. *Czy przy podawaniu leków należy stosować zasadę, zgodnie z którą osoba rozkładająca leki również je podaje?*

Wśród efektów kształcenia zgodnie z ww. podstawą programową kształcenia w zawodzie opiekun medyczny, słuchacz będzie **posiadał wiedzę i umiejętności dotyczące podawania leków** osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki w zakresie:

1. opisywania poszczególnych grup leków, substancji czynnych zawartych w lekach, zastosowania leków oraz ich postaci i drogi ich podawania,
2. podawania leków przez układ pokarmowy (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) lub na skórę,
3. podawania leków przez układ oddechowy (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe),
4. podawania leków podskórnice,
5. omawiania zasad przechowywania i przygotowywania leków zgodnie z obowiązującymi standardami,

6. wymieniania i rozpoznawania najczęstszych działań niepożądanych poszczególnych leków,
7. powiadamiania lekarza lub pielęgniarkę o wystąpieniu działań niepożądanych poszczególnych leków.

W związku z powyższym opiekun medyczny, który ukończy kwalifikację MED.14 nabywa wiedzę i umiejętności w zakresie podawania leków osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki.

Należy zaznaczyć, iż podawanie leków osobie chorej i niesamodzielnej przez opiekuna medycznego jest możliwe do wykonania jedynie na podstawie pisemnego zlecenia lekarza lub pielęgniarki. Jednocześnie uprzejmie informujemy, iż podawanie leków nie jest wyłącznie czynnością techniczną, łączy się z koniecznością obserwacji podopiecznego, jego reakcji na podane leki i reagowaniem w przypadku działań niepożądanych. Zatem konieczne jest, aby osoba, która przygotowała dany lek, również podała go osobie zgodnie ze zleceniem lekarza lub pielęgniarki, a następnie odnotowała wykonanie ww. czynności.

6. *Zgodnie z załącznikiem nr 20 cyt. wyżej rozporządzenia opiekun medyczny może podawać leki podskórne. Czy należy przez to rozumieć, że ma on prawo do wykonywania iniekcji i kroplówek?*

W nawiązaniu do powyższego pytania informujemy, iż wśród efektów kształcenia zgodnie z ww. podstawą programową kształcenia w zawodzie opiekun medyczny, słuchacz będzie posiadał wiedzę i umiejętności dotyczące podawania leków osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki w zakresie podawania leków **przez układ pokarmowy** (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) lub **na skórę**, podawania leków **przez układ oddechowy** (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe) oraz podawania **leków podskórnie**.

Zatem opiekun medyczny, który uzyskał ww. kwalifikację (tj. MED.14) nie posiada kwalifikacji zawodowych do podawania leków drogą dożylną.

Z wyrazami szacunku

Magdalena Przydatek
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/